

**Uchwała Nr IV/30/07
Rady Miejskiej w Słubicach
z dnia 14 lutego 2007 r.**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2007-2011 dla Gminy Słubice.

Na podstawie art. 6, ust. 2, pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.05.180.1493), oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. 01.142.1591 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2007-2011 dla Gminy Słubice, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały, stanowiący część Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej w Słubicach na lata 2005-2009.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Słubic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały Nr IV/30/07
Rady Miejskiej w Słubicach
z dnia 14 lutego 2007 r.

**Gminny Program
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2007 –2011
dla Gminy Słubice.**

- I. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie:
 - definicje;
 - skala zjawiska w Polsce i w Słubicach.
 - Adresaci programu i aktualny stan prawny.
- II. Cele
- III. Opis priorytetów
- IV. Podmioty odpowiedzialne za koordynację i realizację Programu
- V. Czas realizacji Programu
- VI. Przewidywane efekty realizacji Programu
- VII. Źródła finansowania
- VIII. Sposób monitorowania i sprawozdawczości.

I. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielania pomocy ofiarom przemocy i skutecznych oddziaływań na sprawców przemocy w rodzinie.

Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego.

Przemoc domowa to działanie lub zaniechanie dokonane przez jednego z członków rodziny z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy, godzące w prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie, powodujące szkody i cierpienie.

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie to przestępstwo, którego odmiany są określone w różnych kodeksach i odpowiednio karane. Najczęściej stosowany jest artykuł 207 kodeksu karnego dotyczący fizycznego lub moralnego znęcania się nad członkiem rodziny przewidujący karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat.

Jednakże złożoność problemu przemocy zmusza do wielopłaszczyznowego spojrzenia na to zjawisko.

Perspektywa moralna pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie słabszego i jest złem moralnym. Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać sprawców i motywować świadków do pomagania.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność ofiary, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne

sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między sprawcą i ofiarą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód jakie poczyniła w ich życiu.

Z perspektywy społecznej widać czynniki zawarte w obyczajach i postawach, które mogą sprzyjać przemocy lub ją usprawiedliwiać. Z drugiej strony w przeciwdziałanie przemocy mogą angażować się znaczące siły społeczne i wywierać wpływ na stan spraw publicznych.

Trudno oszacować dokładnie rozmiary przemocy domowej w Polsce. Każdego roku do sądu zgłaszanych jest zaledwie kilkanaście tysięcy spraw o znęcanie się nad rodziną, ale policja w tym czasie rejestruje około miliona tzw. "awantur w rodzinie", do których jest wzywana. Kilkanaście procent dorosłych kobiet podaje w badaniach, że zostały uderzone przez męża, a czterdzieści procent kobiet uważa, że sprawienie lania dziecku jest zwykłą metodą wychowawczą.

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Słubicach w ciągu ostatniego roku odnotowano 37 rodzin alkoholowych, w których przynajmniej jeden z członków znęca się nad pozostałymi osobami. Ośrodek Pomocy Społecznej w 2006 roku objął opieką socjalną 50 rodzin, w których zdiagnozowano występowanie zjawiska przemocy domowej. Z usług Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego w Słubicach korzysta kilkanaście ofiar przemocy domowej (uczestnictwo z grupie samopomocowej oraz konsultacjach indywidualnych.)

Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często osób starszych i niepełnosprawnych.

Z badań Instytutu Psychologii Zdrowia przeprowadzonych w latach dziewięćdziesiątych wynika, że w 80% przypadków rodzin alkoholowych występuje przemoc w rodzinie. Biorąc pod uwagę fakt zaburzeń emocjonalnych powstałych w wyniku alkoholizmu jednego z członków rodziny (współzależnienie, dysfunkcyjne zachowania dzieci z rodzin alkoholowych, ostra reakcja na stres, zaburzenia pourazowe, zaburzenia adaptacyjne itp.) można śmiało powiedzieć, że odsetek ofiar przemocy jest jeszcze większy.

Zmniejszenie rozmiarów przemocy w polskich rodzinach i pomaganie ofiarom jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

1. Program skierowany jest do:

- a) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - dzieci
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych;
 - osób starszych;
 - osób niepełnosprawnych.
- b) sprawców przemocy w rodzinie;
- c) świadków przemocy w rodzinie.

2. Realizatorami programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:
 - jednostki samorządu terytorialnego;
 - służby interwencyjne oraz wymiary sprawiedliwości
 - organizacje pozarządowe;
 - Kościoły i inne związki wyznaniowe.

3. Program wchodzi w życie przy następującym stanie prawnym:
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005r.o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
 - ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
 - ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i zapobieganiu alkoholizmowi;
 - ustawa „prawo lokalowe”;
 - kodeks karny i kodeks postępowania karnego;
 - kodeks rodzinny i opiekuńczy

4. Program koreluje z następującymi już realizowanymi programami rządowymi i lokalnymi:
 - Strategia Polityki Społecznej 2007 –2013;
 - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
 - Krajowy Program Działań na Rzecz Kobiet;
 - Rządowy Program Poprawy Bezpieczeństwa Obywateli „Bezpieczna Polska”;
 - Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży;
 - Narodowy Plan Działań na Rzecz Dzieci;
 - Gminna Strategia Integracji i Polityki Społecznej w Słubicach na lata 2005- 2009 dla Gminy Słubice;
 - Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (uchwalany corocznie przez radę Miejską);
 - Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010 dla Gminy Słubice;
 - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Słubickim na lata 2005-2013.

II. CEL PROGRAMU

Tworzenie warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Słubice.

W ramach realizacji Programu wyznaczono pięć priorytetów:

II.1 Periodyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;

II.2 Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;

II.3 Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;

II.4 Działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą;

II.5 Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc.

III. OPIS PRIORYTETÓW

Priorytet II.1.

Periodyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie

- zebranie szczegółowych wiadomości na temat skali i przejawów zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Słubice
- zbadanie istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie- zdiagnozowanie zasobów i potrzeb,
- zbadanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą
- badanie potrzeb szkoleniowych dla pracowników „pierwszego kontaktu”

Priorytet II.2

Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie:

- kampanie społeczne zarówno piętnujące i ośmieszające przemoc w rodzinie, a także propagujące pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich- uświadamianie błędnych stereotypowych przekonań na temat przemocy i ról społecznych określonych grup.
- udzielanie informacji na temat przemocy w rodzinie, udostępnianie materiałów edukacyjnych, szkolenia poszczególnych grup zawodowych, organizacja wykładów na temat przemocy domowej dla rodziców i dzieci.
- zamieszczanie informacji na temat przemocy domowej na stronie internetowej www.slubice.pl, oraz w lokalnej prasie.

Priorytet II.3

Szkolenie służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie:

- przygotowanie pakietów szkoleniowych i przeszkolenie w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie dla następujących grup pracowników:
 - Policji,
 - służby zdrowia,
 - służb społecznych,
 - nauczycieli i pedagogów szkolnych,
 - wymiaru sprawiedliwości
 - osób duchownych
- wprowadzenie do szkolnych programów kształcenia ogólnego treści uświadamiających zagrożenia płynące z przemocy w rodzinie oraz propagujących zachowania sprzyjające pozytywnym postawom rodzinnym;
- opracowanie ulotek edukacyjnych i wspierających dotyczących zapobieganiu przemocy wobec dziecka, wobec partnera, wobec osoby starszej.

Priorytet II.4

Działania podejmowane w zakresie zapewniania ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą.

- Współpraca i rozwój sieci instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie:
- uruchomienie poradni przeciwdziałania przemocy w rodzinie przy Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym lub Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

- Współpraca z ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
- ogólnopolski numer telefonu zaufania dla ofiar przemocy w rodzinie łączący z lokalnymi poradniami lub ośrodkami wsparcia (Niebieska Linia)
- współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej
- dostępność mieszkań socjalnych w pierwszej kolejności dla ofiar przemocy w rodzinie;
- udostępnienie do publicznej wiadomości informatorów o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie;
- wzmocnienie ochrony ofiar przemocy poprzez:
 - opracowywanie programów ochrony ofiar przemocy z udziałem Policji, prokuratury, kuratorów sądowych
 - opracowywanie programów korekcyjno – edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zabezpieczenie odpowiednich warunków do przesłuchań dzieci (niebieski pokój) oraz utworzenie przy Ośrodku Pomocy Społecznej Gminnego Banku Świadczeń na rzecz ofiar przemocy w rodzinie;
- opracowanie zaleceń, procedur i materiałów instruktażowych postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie dla:
 - Policji,
 - pracowników wymiaru sprawiedliwości,
 - służb medycznych,
 - pracowników socjalnych,
 - nauczycieli i pedagogów szkolnych,
 - osób duchownych.
- Wypracowanie i ujednoczenie standardów udzielanej pomocy ofiarom, świadkom i sprawcom przemocy.

Priorytet II.5

Oddziaływanie na sprawców przemocy.

- izolowanie sprawców od ofiar, w tym nakaz opuszczenia lokalu, nawet w przypadku, gdy jest on głównym lokatorem lub właścicielem mieszkania;
- opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- wykonywanie przez sprawców przemocy w rodzinie prac użytecznych na rzecz instytucji udzielających pomocy osobom pokrzywdzonym, jako działanie dobrowolnie podejmowane.

IV. PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA KOORDYNACJĘ I REALIZACJĘ PROGRAMU

Realizatorami Programu są:

1. Urząd Miejski w Słubicach
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Słubicach
3. Komenda Powiatowa Policji
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Słubicach.

5. Prokuratura Rejonowa w Słubicach
6. Sąd Rejonowy w Słubicach
7. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
8. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
9. SP ZOZ Słubice

Koordinacją realizowania zadań Programu zajmuje się:

1. Główny specjalista ds. rozwiązywania problemów społecznych
2. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

V. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że:

Priorytet II.1 będzie realizowany corocznie w styczniu-lutym na podstawie danych z wszystkich instytucji i służb zajmujących się rozwiązywaniem problemów przemocy domowej,

Priorytet II.2 będzie realizowany cyklicznie przez cały czas realizowania programu.

Priorytet II.3 będzie realizowany w 2007 i 2008 roku.

Priorytet II.4 realizowany w latach 2007-2011

Priorytet II.5 realizowany w latach 2007-2011

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- Stworzenie lokalnej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie;
- Wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie
- Wzrost liczby placówek udzielających pomocy a co za tym idzie dostępniejsza dla ofiar przemocy domowej różnorodna oferta pomocowa.
- Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie
- Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie
- Wzrost liczby osób korzystających z pomocy instytucji i osób udzielających pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
- Wzrost liczby osób ukaranych za popełnienie przestępstwa z par. 207 k.k.
- Przystąpienie do ogólnopolskiego porozumienia Niebieska Linia.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki finansowe na realizację zadań Gminnego programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynikają z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych- zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

Każdy z realizatorów Programu corocznie będzie dostarczał informacje na temat ilości podjętych działań interwencyjnych i pomocowych na rzecz ofiar i sprawców przemocy oraz na temat zrealizowanych założeń Programu a w oparciu o te dane przekazywał sprawozdanie z realizacji Programu koordynatorowi Programu w terminie do 31 stycznia każdego roku.

Główny specjalista ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych wraz z Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jako koordynator Programu dokonuje analizy zbiorczej i składa Radzie Miejskiej do 30 czerwca 2011 roku sprawozdanie z realizacji Programu.

IX. ZESPÓŁ DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie został powołany zarządzeniem Burmistrza Słubic Nr 154/06 z dnia 04 lipca 2006 roku na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493)

W skład zespołu zostali powołani przedstawiciele następujących instytucji i służb: Prokuratury Rejonowej w Słubicach, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Kuratorów Społecznych, Komendy Powiatowej Policji, Kuratorów Sądowych. Koordynatorem z ramienia Burmistrza jest główny specjalista ds. rozwiązywania problemów społecznych Urzędu Miejskiego w Słubicach.

Do zadań Zespołu należy:

- Tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Kompleksowe zajmowanie się rodzinami w których dochodzi do przemocy
- Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy a w szczególności organizowanie współpracy służb
- Zbieranie i przekazywanie informacji na temat miejsc, osób i możliwości uzyskania wszelkiej dostępnej pomocy
- Organizowanie szkoleń , konferencji i spotkań mających na celu podniesienie kwalifikacji i wiedzy osób mających w swojej pracy kontakt z osobami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie.

Zespół uczestniczy w posiedzeniach- w pełnym składzie co najmniej raz w miesiącu.

Za udział w pracy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ustala się miesięczne wynagrodzenie dla członków w wysokości: 10% kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe na podstawie obowiązujących aktów prawnych, o ile nie stoi to w sprzeczności z przepisami regulującymi działalność instytucji, których przedstawiciele wchodzi w skład zespołu.

Brak uczestnictwa w pracach zespołu jest podstawą potrącenia wynagrodzenia.